

Nr 18

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändrade bestämmelser om resandes rätt att fritt införa jordbruksregleringsvaror jämte i ämnet väckta motioner.

I en till riksdagen den 14 mars 1958 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 98, har Kungl. Maj:t under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogade förslag till

1) förordning om ändrad lydelse av 5 och 7 §§ förordningen den 7 juni 1956 (nr 401) angående reglering av införseln av vissa levande djur och jordbruksprodukter m. m., samt

2) förordning om ändrad lydelse av 4 § förordningen den 7 juni 1956 (nr 403) angående reglering av införseln av fettråvaror och fettvaror, m. m.

De propositionen bifogade författningsförslagen är av följande lydelse:

Förslag

till

förordning om ändrad lydelse av 5 och 7 §§ förordningen den 7 juni 1956 (nr 401) angående reglering av införseln av vissa levande djur och jordbruksprodukter m. m.

Härigenom förordnas, att 5 och 7 §§ förordningen den 7 juni 1956 angående reglering av införseln av vissa levande djur och jordbruksprodukter m. m. skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Gällande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

5 §.

Förordnande enligt — — — föreskriven ordning.

Ej heller — — — avseende å

a) vara som införes i egentlig gränstrafik eller under sådana förhållanden att tullfrihet för densamma, om den varit tullbelagd, skulle hava åtnjutits enligt annan bestämmelse i 5 § tulltaxeförordningen än den under s) upptagna eller enligt 6, 7 eller 8 § samma förordning; eller

a) vara som införes i egentlig gränstrafik eller under sådana förhållanden att tullfrihet för densamma, om den varit tullbelagd, skulle hava åtnjutits enligt annan bestämmelse i 5 § tulltaxeförordningen, *än de under e) och s) upptagna eller enligt 6, 7 eller 8 § samma förordning; eller*

b) vara som — — — inom riket.

(Gällande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

7 §.

Bestämmelserna i — — — — — eller utrustning.

Beträffande vara, som införes under sådana förhållanden att tullfrihet för densamma, om den varit tullbelagd, skulle hava åtnjutits enligt 5, 6, 7 eller 8 § tulltaxeförordningen, skall skyldighet att erlægga införselavgift föreligga allenast såvitt fråga är om återinförsel av vara, vid vars utförsel erhållits återbäring av förut erlagd införselavgift.

Beträffande vara, som införes under sådana förhållanden att tullfrihet för densamma, om den varit tullbelagd, skulle hava åtnjutits enligt *annan bestämmelse i 5 § tulltaxeförordningen än den under e) upptagna eller enligt 6, 7 eller 8 § samma förordning*, skall skyldighet att erlægga införselavgift föreligga allenast såvitt fråga är om återinförsel av vara, vid vars utförsel erhållits återbäring av förut erlagd införselavgift.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

Förslag

till

förordning om ändrad lydelse av 4 § förordningen den 7 juni 1956 (nr 403) angående reglering av införseln av fettråvaror och fettvaror, m. m.

Härigenom förordnas, att 4 § förordningen den 7 juni 1956 angående reglering av införseln av fettråvaror och fettvaror, m. m. skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Gällande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

4 §.

Förordnande enligt — — — — — föreskriven ordning.

Ej heller — — — — — inom riket.

Förordnande enligt 1 § första stycket skall, intill en myckenhet av sammanlagt fem kilogram för varor av de slag som upptagits i bilagan, ej heller hava avseende å vara, som införes i egentlig gränstrafik *eller å vara, som av resande medföres och framföres till tullklarering i ett sammanhang vid inresetillfället under förutsättning, att varan är avsedd för*

Förordnande enligt 1 § första stycket skall, intill en myckenhet av sammanlagt fem kilogram för varor av de slag som upptagits i bilagan, ej heller hava avseende å vara, som införes i egentlig gränstrafik.

*(Gällande lydelse)**(Nuvarande lydelse)*

den resandes eller hans familjs personliga behov eller utgör gåva till närstående person för dennes personliga bruk och således icke införes i omsättningssyfte eller för yrkesmässig förbrukning.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

I samband med propositionen har utskottet behandlat följande till utskottet hänvisade motioner, nämligen

1) I: 389 av herrar *Sveningsson* och *Eskilsson* samt II: 494 av herr *Hæggbloom m. fl.*, i vilka likalydande motioner hemställts, att riksdagen vid bifall i övrigt till i förevarande proposition framlagda författningsförslag måtte besluta att begränsa resandes rätt att fritt införa sådana jordbruksregleringsvaror, som är avgiftsbelagda, till sammanlagt 5 kg, att rätten till avgiftsfri sådan införsel endast medges resande, som uppnått sådan ålder, att han kan sägas självständigt införa varan, samt att Kungl. Maj:t erhåller bemyndigande att fastställa de närmare riktlinjerna för denna införsel i enlighet med i motionerna anförda synpunkter, varjämte det torde ankomma på utskottet att vidtaga erforderliga författningsändringar;

2) I: 390 av herr *Nord m. fl.* samt II: 492 av herr *Svensson* i Ljungskile *m. fl.*, i vilka likalydande motioner hemställts, att riksdagen måtte bifalla i föreliggande proposition framförda författningsförslag, dock att i författningen införes bestämmelse om begränsning av resandes rätt att fritt införa sådana jordbruksregleringsvaror, som är avgiftsbelagda, till sammanlagt 5 kg, varav högst 1 kg smör och 1 kg margarin samt att Kungl. Maj:t erhåller bemyndigande att fastställa de närmare riktlinjerna för denna införsel i enlighet med de i motionerna framförda synpunkterna;

3) I: 391 av herr *Eliasson m. fl.* samt II: 491 av herr *Hedlund m. fl.*, i vilka likalydande motioner hemställts, såvitt nu är i fråga, att riksdagen vid behandling av propositionen nr 98 med bifall till Kungl. Maj:ts förslag till ändrad lydelse av jordbruksvaruförordningen och fettförordningen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om utfärdande av sådana tillämpningsföreskrifter, att avgiftsfri resandeinförsel av avgiftsbelagda jordbruksregleringsvaror begränsas per person och resa till en kvantitet av högst 5 kg, varav högst 2 kg må utgöras av matfett och av sistnämnda kvantitet högst 1 kg av smör, att avgiftsfri införselkvantitet endast tillgodoräknas resande, som har uppnått en sådan ålder, att han kan sägas självstän-

digt införa varan, att i överensstämmelse med nuvarande kungörelse som villkor för avgiftsfrihet skall gälla, att resan icke företagits i huvudsakligt syfte att tullfritt införa varor, samt att Kungl. Maj:t, därest utvecklingen så erfordrar, måtte vidtaga ytterligare åtgärder till begränsning av resandeförseln i enlighet med motionernas syfte; samt

4) II: 493 av herr *Königson*, i vilken motion hemställts, att riksdagen måtte besluta avslå propositionen nr 98.

Beträffande det närmare innehållet i motionerna får utskottet hänvisa till motionerna II: 491, II: 492, II: 493 samt II: 494.

Bestämmelser om införsel av varor, som faller under jordbruksregleringen, har meddelats i förordningen den 7 juni 1956 (nr 401) angående reglering av införseln av vissa levande djur och jordbruksprodukter m. m. (i fortsättningen kallad *jordbruksvaruförordningen*) och förordningen samma dag (nr 403) angående reglering av införseln av fettråvaror och fettvaror, m. m. (i fortsättningen kallad *fettförordningen*). I förordningarna gäller som huvudregel, att Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts bemyndigande, statens jordbruksnämnd äger bestämma i vad mån särskilt tillstånd skall erfordras och skyldighet att erlægga införselavgift föreligger vid införsel av varorna. Från denna regel gäller emellertid vissa undantag. I förordningarna har sålunda angivits vissa fall, då införseltillstånd ej får krävas eller avgift uttagas.

I fråga om befrielse från införseltillstånd har bestämmelser meddelats i 5 § jordbruksvaruförordningen och 4 § fettförordningen. De stadganden om frihet från införselavgift, vilka nu är i fråga, återfinnes i 7 § resp. 8 §. De bestämmelser, vilka i detta sammanhang beröres, är följande.

Enligt 5 § andra stycket jordbruksvaruförordningen får i *egentlig gränstrafik* jordbruksvaror fritt införas. Avgiftsfrihet föreligger därvid i sådana fall, som anges i 6 § tulltaxeförordningen. Denna paragraf avser gränstrafik vid resa annorledes än med järnväg från Norge till Sverige över gränsen mot Värmland norr om Mitanderfors och vissa delar av gränsen mot Norrland. Fritt får därvid införas avsevärda kvantiteter av vissa livsmedel, större ju längre norrut införselplatsen är belägen (t. ex. socker och sirap 10—50 kg samt malen spannmål, 100—600 kg). I fråga om fettvaror gäller enligt 4 § tredje stycket och 8 § andra stycket fettförordningen, att i all egentlig gränstrafik får licens- och avgiftsfritt införas sammanlagt 5 kg.

Enligt 5 § andra stycket och 7 § andra stycket jordbruksvaruförordningen gäller licens- och avgiftsfrihet bl. a. då införsel sker *av resande* under sådana förhållanden som avses i 5 § punkt e) tulltaxeförordningen. Innebörden av detta undantag är att resande — utöver sitt behov för själva resan — får medföra varor till ett sammanlagt värde av högst 275 kr., i den mån Konungen därom förordnar. Sådant förordnande har meddelats i 26 § kungörelsen den 30 oktober 1953 (nr 655) med tillämpningsföreskrifter till tulltaxeförordningen. Däri anges som förutsättning för tullfrihet (avgiftsfrihet)

»att varorna medföras av den resande själv och framföras till tullklarering i ett sammanhang vid inresetillfället;

att varorna äro avsedda för den resandes eller hans familjs personliga behov eller utgöra gåva till närstående person för dennes personliga bruk och således icke införas i omsättningssyfte eller för yrkesmässig förbrukning; samt

att resan uppenbarligen icke företagits i huvudsakligt syfte att tullfritt införa varor.»

Enligt 41 § samma kungörelse gäller vidare som allmänt villkor, att varuhavaren på anfordran skall avge försäkran på tro och heder, att omständigheterna i det föreliggande fallet är sådana som enligt åberopade bestämmelser skall föranleda fri införsel.

För fettvarorna har för resandetrafiken direkt i 4 § tredje stycket fettförordningen stadgats en begränsning till sammanlagt 5 kg. Som förutsättning för licens- och avgiftsfrihet har vidare uppställts villkor, som överensstämmer med de i 26 § ovannämnda kungörelse 1953: 655 angivna, dock har ej uppställts villkoret att resan uppenbarligen icke företagits i huvudsakligt syfte att avgiftsfritt införa varor.

I de förordningar, som innehåller föreskrifter om kompensationsavgift, har stadgats bl. a. att i fråga om avgiftsbefrielse skall tillämpas samma regler som enligt 7 § jordbruksvaruförordningen gäller för införselavgift.

I skrivelser från *generaltullstyrelsen* den 3 mars 1958 och från *statens jordbruksnämnd* den 4 mars 1958 har föreslagits vissa ändringar i undantagsbestämmelserna. Dessa innebär i huvudsak, att den sammanlagda kvantitet jordbruks- och fettvaror, som en resande licens- och avgiftsfritt skall få införa, begränsas till 5 kg. I fråga om den egentliga gränstrafiken föreslås ingen ändring av gällande bestämmelser.

I skrivelse den 11 mars 1958 har *jordbrukets förhandlingsdelegation* framlagt i huvudsak samma förslag som ämbetsverken.

En närmare redogörelse för framställningarna från generaltullstyrelsen och statens jordbruksnämnd ävensom från jordbrukets förhandlingsdelegation lämnas å s. 6—13 i propositionen. Utskottet tillåter sig hänvisa till sagda redogörelse.

Departementschefen har anfört följande.

»Det viktigaste medlet att upprätthålla gällande prisregleringssystem för jordbruks- och fettvaror är att genom uttagande av avgifter skapa ett visst gränsskydd mot lägre priser i utlandet. Vid sidan härav kan i vissa fall kvantitativ importreglering tillgripas. Enligt gällande författningar äger Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts bemyndigande, statens jordbruksnämnd för genomförande av detta system förordna om och i vilken utsträckning importlicens och införselavgift skall krävas vid import av jordbruksregleringsvaror. Därvid har emellertid genom samfällt beslut av Kungl. Maj:t och riksdagen uppdragits vissa allmänna riktlinjer och i författningarna angivits undantagsfall, då licens- och avgiftsskyldighet icke skall

föreligga. I enlighet med vad som gäller för tullbelagda varor har bland annat stadgats, att resande fritt skall i viss utsträckning få medföra varor vid ankomst till Sverige. Härvid har angivits en värdegräns av 275 kronor och som förutsättningar uppställts bland annat, att varorna är avsedda för den resandes eller hans familjs personliga behov eller utgör gåva till närstående person för dennes personliga bruk och således icke införes i omsättningssyfte eller för yrkesmässig förbrukning samt att resan uppenbarligen icke företagits i huvudsakligt syfte att avgiftsfritt införa varor. Av generaltullstyrelsens och jordbruksnämndens framställningar framgår, att de nuvarande bestämmelserna vid den stora ökning av resandetrafiken, som inträffat de senaste åren, icke gjort det möjligt förhindra att resande infört matvaror i långt större utsträckning än man räknat med. Uppenbarligen har i stor utsträckning resor företagits i huvudsakligt syfte att avgiftsfritt införa varor. Det har icke varit möjligt för tullpersonalen att utreda de resandes syfte med resan eller att avkräva dem försäkran om att sådana omständigheter föreligger, som motiverar licens- och avgiftsfrihet. Vid den stora resandetrafik, som enligt myndigheternas uppgifter förekommit, skulle en sådan kontroll vara omöjlig att genomföra. Jag delar därför myndigheternas uppfattning att enklare regler bör införas. Den lämpligaste lösningen torde vara att — i enlighet med vad som gäller beträffande t. ex. tobaks- och spritvaror samt margarin — stadga en viss kvantitetsgräns för sådana jordbruksvaror, beträffande vilka en sådan visar sig erforderlig. Av de inkomna framställningarna framgår, att införseln av jordbruksvaror i samband med resandetrafiken för närvarande huvudsakligen avser smör och socker. Särskilt stora nackdelar har införseln av smör medfört, då stora exportöverskott finnes inom landet och kvantitativ importreglering tillgripits för att skydda det inhemska priset. Starka skäl talar därför enligt min mening för att nu direkt fixera den kvantitet matfett som av resande får licens- och avgiftsfritt införas. I fråga om sockret torde jag få erinra om, att chefen för finansdepartementet i propositionen nr 50 till årets riksdag uttalat, att Kungl. Maj:t, därest gränshandeln med denna vara skulle öka på ett oroande sätt, torde få utfärda bestämmelser om kvantitetsgräns med en innebörd i huvudsak motsvarande de för margarinet gällande. Detta uttalande har ej föranlett någon erinran från riksdagens sida. Då marknadsutvecklingen för övriga jordbruksvaror snabbt kan växla, torde Kungl. Maj:t även beträffande dessa böra erhålla en liknande fullmakt.

För närvarande torde det vara tillräckligt med en direkt angiven kvantitetsgräns beträffande fettvaror och smör. Den sammanlagda kvantitet av dessa varor, som en resande avgiftsfritt skall få införa, synes tills vidare böra bestämmas till 5 kg, varav högst hälften smör. Överstiger kvantiteten denna myckenhet bör avgiftsbefrielse ej gälla för någon del av de införda varorna. Därest — som nu är förhållandet beträffande smör — licenstvång stadgats, bör för rätt att införa kvantitet, som överstiger den för avgiftsbefrielse angivna maximikvantiteten, erfordras särskilt tillstånd. Generaltullstyrelsens av förhandlingsdelegationen biträdda förslag, att den fastställda

kvantiteten endast skall få införas vid en resa varje kalendervecka, torde i praktiken vara så svårt att tillämpa att jag ej kan biträda förslaget. Som förutsättning för fri införsel bör emellertid liksom nu gälla, att varorna är avsedda för den resandes eller honom närstående personers personliga behov. Beträffande gällande villkor för fri införsel, att resan uppenbarligen icke företagits i huvudsakligt syfte att avgiftsfritt införa varor, har generaltullstyrelsen emellertid framhållit, att det i praktiken visat sig omöjligt att upprätthålla. I enlighet med grunderna för generaltullstyrelsens av mig tidigare omnämnda förslag till ändring av 26 § tillämpningskungörelsen till tulltaxeförordningen torde, i huvudsaklig överensstämmelse med de danska och norska bestämmelserna i detta hänseende, nyss angivna villkor böra utbytas mot en föreskrift av innebörd, att varornas mängd och beskaffenhet kännetecknar dem såsom avsedda för omedelbart, icke yrkesmässigt bruk. En sådan bestämmelse bör gälla även för införseln av smör och fettvaror, även om denna såsom nu föreslagits kompletteras med en direkt bestämmelse om maximikvantitet. Bestämmelsen anknyter nära till den praxis som tullmyndigheterna redan tillämpar vid vissa tullanstalter och som innebär att resande som medför större matvarukvantiteter underkastas särskild kontroll. Mot denna praxis har jag ingen erinran. Den av mig föreslagna utformningen av villkoren bör ge tullmyndigheterna bättre möjligheter att inskrida i uppenbara fall av missbruk, t. ex. om det konstateras att större mängder livsmedel fördelats på olika medlemmar av samma familj eller att samma person gjort upprepade inköpsresor med mycket korta mellanrum.

Frågan om den författningsmässiga utformningen av de ändrade bestämmelser som jag här föreslagit torde i huvudsaklig överensstämmelse med generaltullstyrelsens förslag böra lösas på följande sätt. I jordbruksvaruförordningen göres sådan ändring att hänvisningarna i 5 § andra stycket och 7 § andra stycket till 5 § tulltaxeförordningen utgår i vad de avser punkt e), vari regleras resandes här avsedda rätt att tullfritt införa varor. Följden av denna ändring blir, att Kungl. Maj:t, eller, efter Kungl. Maj:ts bemyndigande, jordbruksnämnden äger föreskriva i vilken utsträckning och under vilka förutsättningar resande licens- och avgiftsfritt skall få införa jordbruksvaror. Beträffande fettförordningen vinnes samma resultat genom att de bestämmelser rörande resandes rätt att införa varor som återfinnes i 4 § upphäves, utom i vad de avser införsel i egentlig gränstrafik.

Med hänsyn till att bestämmelserna berör — förutom jordbruket — även tullverket, handeln och de resande synes erforderliga tillämpningsföreskrifter och således jämväl ändringar, som kan visa sig påkallade, böra utfärdas av Kungl. Maj:t. Något bemyndigande för statens jordbruksnämnd att i detta avseende utfärda föreskrifter torde alltså ej böra lämnas.

Generaltullstyrelsens förslag till ändring av 26 § kungörelsen den 30 oktober 1953 (nr 655) med tillämpningsföreskrifter till tulltaxeförordningen torde enligt vad jag inhämtat komma att i annat sammanhang upptagas av chefen för finansdepartementet.

I enlighet med det anförda har utarbetats förslag till *förordning om ändrad lydelse av 5 och 7 §§ förordningen den 7 juni 1956 (nr 401) angående reglering av införseln av vissa levande djur och jordbruksprodukter m. m. samt förordning om ändrad lydelse av 4 § förordningen den 7 juni 1956 (nr 403) angående reglering av införseln av fettråvaror och fettvaror, m. m.*»

Utskottet. I förevarande proposition har framlagts förslag i syfte att Kungl. Maj:t skall erhålla bemyndigande att bestämma i vilken utsträckning och under vilka förutsättningar resande skall utan särskilt tillstånd och utan skyldighet att erlägga införselavgift få till landet införa varor, som faller under jordbruksregleringen. Enligt föredragande departementschefen bör gällande regler för dylik varuinförsel förenklas lämpligast genom stadgande av viss kvantitetsgräns för jordbruksvaror, beträffande vilka en sådan gräns visar sig erforderlig, i stället för att som nu tillämpa en värdegräns, satt vid ett belopp av sammanlagt 275 kronor för av en resande införda varor. Införseln av jordbruksvaror i samband med resandetrafiken avser för närvarande främst smör och socker. Beträffande sistnämnda vara har Kungl. Maj:t redan i samband med behandlingen av propositionen 1958: 50 erhållit riksdagens medgivande att om gränshandeln med varan skulle öka oroväckande få utfärda bestämmelser om kvantitetsbegränsning huvudsakligen motsvarande vad som gäller i fråga om margarinet. Vad angår smörinförseln har denna under de senaste månaderna varit av besvärande storleksordning med tanke på rådande överskott av smör inom landet. Departementschefen anser därför starka skäl tala för att nu fastställa en högsta kvantitet matfett — fettvaror och smör — som en resande får införa licens- och avgiftsfritt. Sagda maximikvantitet bör enligt departementschefen tills vidare fixeras till 5 kg, varav högst hälften smör. Om den införda kvantiteten är större bör, anser departementschefen, avgiftsbefrielse icke gälla för någon del av de införda varorna. I de fall då licenstvång föreligger bör särskilt tillstånd fordras för rätt att införa en myckenhet som överstiger nämnda maximital. Jämlikt propositionen bör såsom förutsättning för fri införsel liksom nu gälla, att varorna i fråga är avsedda för den resandes eller honom närstående personers personliga behov. Därjämte bör fordras, att varornas mängd och beskaffenhet skall känneteckna dem såsom avsedda för omedelbart, icke yrkesmässigt bruk. Departementschefen framhåller, att den föreslagna utformningen av införselvillkoren bör ge tullmyndigheterna bättre möjligheter att inskrida i uppenbara fall av missbruk, exempelvis då det konstateras att större mängder livsmedel fördelats på olika medlemmar av samma familj eller att samma person gjort upprepade inköpsresor med korta mellanrum.

I anslutning till departementschefens förenämnda förslag och synpunkter har i propositionen hemställts, att riksdagen måtte antaga vissa förslag till ändringar i jordbruksvaruförordningen och fettförordningen. Erforderliga tillämpningsföreskrifter föreslås senare skola få utfärdas av Kungl. Maj:t.

Utskottet har icke något att erinra mot att Kungl. Maj:t erhåller det åsyf-

tade bemyndigandet och tillstyrker jämväl Kungl. Maj:ts förslag till författningsändringar. Detta innebär, att utskottet avstyrker den i motionen II: 493 gjorda hemställan om avslag å propositionen.

Övriga i anledning av propositionen väckta motioner rör, såvitt nu är i fråga, spørsmål sammanhängande med utnyttjandet av omförmälda bemyndigande samt med tillämpningsföreskrifterna på här ifrågavarande område. I motionerna I: 389 och II: 494, I: 390 och II: 492 ävensom I: 391 och II: 491 har främst yrkats, att de med stöd av bemyndigandet utfärdade bestämmelserna tills vidare skall utformas så att de kvantiteter matfett som må införas i landet licens- och avgiftsfritt ytterligare begränsas. Vidare har bland annat yrkats, att den i propositionen omnämnda kvantiteten å 5 kg, som maximalt får införas, skall avse jordbruksregleringsvaror över huvud. De skäl motionärerna anfört såsom grund för dessa yrkanden finner utskottet övertygande. Utskottet vill därvid särskilt peka på angelägenheten av att den nuvarande överskottssituationen på den inhemska smörmarknaden icke förvärras genom att större kvantiteter utländskt matfett införes på marknaden. En så relativt stor myckenhet smör som departementschefen anser böra få införas fritt — 2,5 kg — torde för övrigt överstiga den resandes och hans närmastes omedelbara personliga behov av varan. Detta framgår bland annat av i motionerna framlagt statistiskt material. Under hänvisning till det sagda förordar utskottet, att sådana bestämmelser utfärdas, att en resande får fritt införa högst 5 kg av avgiftsbelagda jordbruksregleringsvaror och att i nämnda maximala kvantitet får ingå smör med högst 1 kg och margarin till högst lika stor vikt. Det torde böra ankomma på Kungl. Maj:t att i enlighet härmed meddela närmare föreskrifter beträffande införseln av ifrågavarande slag av jordbruksregleringsvaror.

Motionsledes har även yrkats, att riksdagen måtte hemställa, att Kungl. Maj:t vid utfärdandet av tillämpningsföreskrifter i nu behandlade ämne ville förordna, att avgiftsfri införselkvantitet endast tillgodoräknas resande, som uppnått sådan ålder att han kan sägas självständigt införa varan. Då utskottet finner fog för att dylikt stadgande meddelas, biträder utskottet jämväl detta motionsyrkande.

Departementschefen har uttalat sig för ett slopande av det nu gällande villkoret för fri varuinförsel att resan uppenbarligen icke företagits i huvudsakligt syfte att avgiftsfritt införa varor. I motionerna I: 391 och II: 491 har däremot gjorts hemställan i avsikt att bibehålla ifrågavarande villkor under motivering att ett borttagande får den innebörden, att man inom en viss kvantitetsgräns legaliserar de direkta inköpsresorna. Enligt nyssnämnda motioner måste bestämmelsen tillmätas betydelse särskilt för tullmyndigheterna när fråga är om personer, som gör upprepade inköpsresor och till och med ägnar sig åt att yrkesmässigt företaga dylika resor. Utskottet delar denna motionärernas uppfattning och föreslår därför, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t som sin mening giva till känna att berörda villkor, som återfinnes i 26 § tillämpningskungörelsen till tulltaxeförordningen, bör kvarstå.

Utskottet förutsätter, att Kungl. Maj:t om utvecklingen så erfordrar kommer att vidtaga ytterligare åtgärder för en begränsning av införseln av jordbruksregleringsvaror i samband med resandetrafiken från utlandet.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

A. att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å motionen II: 493 antaga förslag till

1) förordning om ändrad lydelse av 5 och 7 §§ förordningen den 7 juni 1956 (nr 401) angående reglering av införseln av vissa levande djur och jordbruksprodukter m. m.; samt

2) förordning om ändrad lydelse av 4 § förordningen den 7 juni 1956 (nr 403) angående reglering av införseln av fett råvaror och fettvaror, m. m.;

B. att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts framställning ävensom motionerna I: 389 och II: 494, I: 390 och II: 492 samt I: 391 och II: 491, sistnämnda båda motioner såvitt nu är i fråga, i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa

1) om utfärdande av sådana föreskrifter att resandes rätt att fritt införa jordbruksregleringsvaror, som är avgiftsbelagda, begränsas till en kvantitet av högst 5 kilogram, varav högst 1 kilogram smör och högst 1 kilogram margarin;

2) om utfärdande av föreskrift av innebörd att avgiftsfri införselkvantitet endast tillgodoräknas resande, som har uppnått sådan ålder, att han kan sägas självständigt införa varan; samt

3) om bibehållande av gällande villkor för avgiftsfrihet vid varuinförsel att resan uppenbarligen icke företagits i huvudsakligt syfte att avgiftsfritt införa varor.

Stockholm den 15 april 1958

På jordbruksutskottets vägnar:

ANDERS PETTERSSON

Vid detta ärendes slutbehandling har närvarit:

från första kammaren: herrar Lage Svedberg, Nord, Jon Jonsson, Sigfrid Larsson, Hermansson, Mossberger*, Gunnar Berg, Hedström, Uno Olofsson* och Yngve Nilsson*;

från andra kammaren: herrar Pettersson i Dahl, Jonsson i Strömsund, Ahlsten, Lindström, Östlund, fru Lindskog, herrar Arweson, Jönsson i Gärds Köpinge, Eliasson i Moholm och Andersson i Långviksmon*.

* Ej närvarande vid justeringen.

Reservation

av herrar *Lage Svedberg, Jon Jonsson, Mossberger, Gunnar Berg, Hedström, Jonsson* i Strömsund, *Lindström*, fru *Lindskog* samt herrar *Arweson* och *Jönsson* i Gärd's Köpinge, vilka ansett att utskottet bort avstyrka jämväl motionerna I: 389 och II: 494, I: 390 och II: 492 samt I: 391 och II: 491, sistnämnda båda motioner såvitt nu är i fråga, samt att därför

dels utskottets utlåtande från och med tredje stycket å s. 8 bort ersättas med text av följande lydelse:

»Utskottet har icke något att erinra mot att Kungl. Maj:t erhåller det åsyftade bemyndigandet och tillstyrker jämväl Kungl. Maj:ts förslag till författningsändringar. Detta innebär, att utskottet avstyrker den i motionen II: 493 gjorda hemställan om avslag å propositionen. Samtidigt avstyrker utskottet de motionsyrkanden, vars reella innebörd är att från Kungl. Maj:ts handlingsfrihet inom bemyndigandets ram skall undantagas rätten att fastställa maximikvantiteter beträffande införsel av matfett. Utskottet finner det vara ändamålsenligt, att Kungl. Maj:t skall äga att såväl nedåt som uppåt justera maximigränserna för dylik införsel alltefter lägets krav och vad som kan bedömas skäligt. Departementschefens uttalande, att den sammanlagda kvantitet av fettvaror och smör, som en resande skall få införa avgiftsfritt, tills vidare bör bestämmas till 5 kg, varav högst hälften smör, ansluter sig utskottet till. Enligt utskottets uppfattning kan det icke anses troligt att en ytterligare begränsning av ifrågavarande maximikvantiteter skulle medföra en ökad efterfrågan på inhemskt smör. Substitutet för utländskt matfett får nämligen bedömas i väsentlig utsträckning vara margarin. Utskottet vill emellertid uttala, att Kungl. Maj:t bör med uppmärksamhet följa den fortsatta utvecklingen av resandetraffiken enbart eller huvudsakligen i syfte att inköpa utländskt matfett samt vidtaga de ytterligare åtgärder som kan befinnas erforderliga för att stävja de extrema formerna av denna trafik. Dock måste dessa åtgärder avvägas så att de icke föranleder irritation i de inter-nordiska strävandena.

I motionerna I: 389 och II: 494, I: 390 och II: 492 ävensom I: 391 och II: 491, har bland annat föreslagits, att den i propositionen omnämnda kvantiteten å 5 kg, som maximalt får införas, skall avse jordbruksregleringsvaror över huvud taget. Att nu meddela bestämmelser, som innebär en skärpning av föreskrifterna beträffande införsel av andra jordbruksregleringsvaror än fettvaror och smör, finner utskottet icke tillräckliga skäl för och avstyrker därför motionerna jämväl i denna del. Om så skulle senare befinnas befogat har Kungl. Maj:t möjlighet med utnyttjande av det bemyndigande utskottet förordat i det föregående utfärda bestämmelser om lämpliga begränsningar i införselrätten i fråga om vissa andra eller till och med samtliga övriga jordbruksregleringsvaror.

Motionsledes har även yrkats, att riksdagen måtte hemställa, att Kungl. Maj:t vid utfärdandet av tillämpningsföreskrifter i nu behandlade ämne vil-

le förordna, att avgiftsfri införselkvantitet endast tillgodoräknas resande, som uppnått sådan ålder att han kan sägas självständigt införa varan. Då utskottet finner att rätten att meddela bestämmelser av den innebörd motionerna här åsyftat ligger i det allmänna bemyndigande utskottet tillstyrkt skola lämnas Kungl. Maj:ts, anser utskottet att spørsmålet bör utan särskilt uttalande från riksdagens sida hänskjutas till Kungl. Maj:ts prövning. Utskottet vill emellertid i sammanhanget erinra om svårigheterna för tullmyndigheterna att bevaka efterlevnaden av eventuella föreskrifter i ämnet.

Departementschefen har uttalat sig för ett slopande av det nu gällande villkoret för fri varuinförsel att resan uppenbarligen icke företagits i huvudsakligt syfte att avgiftsfritt införa varor. I motionerna I: 391 och II: 491 har däremot gjorts hemställan i avsikt att bibehålla ifrågavarande villkor under motivering att ett borttagande får den innebörden, att man inom en viss kvantitetsgräns legaliserar de direkta inköpsresorna. Enligt nyssnämnda motioner måste bestämmelsen tillmätas betydelse särskilt för tullmyndigheterna när fråga är om personer, som gör upprepade inköpsresor och till och med ägnar sig åt att yrkesmässigt företaga dylika resor. Såsom i propositionen framhållits har det visat sig omöjligt att i praktiken upprätthålla berörda villkor, som återfinnes i 26 § tillämpningskungörelsen till tulltaxeförordningen. Enligt utskottets mening är det angeläget att bestämmelserna på detta liksom på alla andra områden är så utformade att de myndigheter som skall tillse att de efterföljes kan göra detta utan svårigheter och alltför besvärande åtgärder för allmänheten. Därför biträder utskottet departementschefens uppfattning, att omförmälda bestämmelser bör slopas och ersättas med stadgande om att de införda varornas mängd och beskaffenhet skall, för att varorna skall få införas fritt, känneteckna dem såsom avsedda för omedelbart, icke yrkesmässigt bruk. Ett dylikt stadgande synes nämligen utskottet kunna upprätthållas av tullmyndigheterna i långt större utsträckning än det nu gällande. Det föreslagna stadgandet ansluter för övrigt till den praxis som tullmyndigheterna redan tillämpar på vissa håll och ger, såsom departementschefen påpekat, dessa myndigheter bättre möjligheter att inskrida i uppenbara fall av missbruk, exempelvis då det uppmärksammas att större mängder livsmedel fördelats på olika medlemmar av samma familj eller att samma person gjort upprepade inköpsresor med korta mellanrum. Därtill kommer att stadgandets innehåll överensstämmer med de danska och norska föreskrifterna på området, vilket utskottet anser vara av värde. Med det sagda avstyrker utskottet vad i berörda hänseende yrkats i motionerna I: 391 och II: 491.»

dels ock utskottets hemställan under B. bort ha följande lydelse:

»B. att motionerna I: 389 och II: 494, I: 390 och II: 492 samt I: 391 och II: 491, sistnämnda båda motioner såvitt nu är i fråga, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.»